

1	2	3
<u>Märbacken 2:5</u> Olof Georg Erhard Fernström Fallhöjd	1.065	
<u>Märbacken 2:6</u> Isak Isaksson Fallhöjd	4.898	
<u>Märbacken samf</u> (<u>Märbacken 1:2, 1:4</u>) Hilding Isaksson Tomt	1.000	
<u>Rörkullen 1:4</u> Billerud AB Skogsmark och tillväxt- förlust m m	6.498	
<u>Rörkullen 1:12</u> Billerud AB Skogsmark och tillväxt- förlust m m	21.700	neds
<u>Stensgårds Utskog 1:82</u> Karl-Erik Keck Inga-Britt Keck-Karlsson Skogsmark och tillväxt- förlust	477	
<u>Stensgårds Utskog 1:107</u> Rune Jonsson Mark	2.850	

Vattendomstolen

VA 31/75

1	2	3
<u>Stensgårds Utskog1:245</u>		
Karl-Erik Keck Inga-Britt Keck-Karlsson Skogsmark och tillväxt- förlust	11.332	neds
<u>Svenneby 1:19</u>		
Frank Gerald Berg Lissie Berg John Ante Berg Fallhöjd	213	
<u>Svenneby 1:89</u>		
Bengt Erling Bodén Kerstin Margareta Persson Fallhöjd	213	
<u>Svenneby 1:373</u>		
Nils Oskar Jonny Neräng Fallhöjd	7.666	neds
<u>Svenneby 1:377</u>		
Anders Vilhelm Andersson Inga-Karin Johansson Per Elwood Andersson Olov Bele Andersson Fallhöjd	2.768	
<u>Svenneby 1:442</u>		
Fryksände och Lekvattnets församlingars pastorat Fallhöjd	213	

Vattendomstolen

VA 31/75

1	2	3
<u>Västanvik 1:51</u> Billerud AB Mark för skogsbilväg (avräkningsers)	902	
<u>Västanvik 1:52</u> Billerud AB Skogsmark och tillväxt- förlust m m Mark för skogsbilväg (avräkningsers)	24.563 1.378	neds neds
<u>Västanvik 1:126</u> Lantbruksnämnden i Värmlands län Mark för skogsbilväg (avräkningsers)	3.018	
<u>Västanvik 1:268</u> Karin Sehlin Tore Nilsson Fallhöjd Mark för skogsbilväg (avräkningsers)	213 2.389	
<u>Västanvik 1:273</u> Lisa Astrid Lindström Nils Rudolf Lindström Solveig Maria Magnusson Fallhöjd	1.704	
<u>Västanvik 1:277</u> Karin Aspegren Svea Ingeborg Erickson Mark för skogsbilväg (avräkningsers)	3.473	

Vattendomstolen

VA 31/75

1	2	3
<u>Västanvik 1:312</u> Nils Johan Svenssons dödsbo Fallhöjd	639	
<u>Västanvik 1:348</u> Gunnel Jonhammar Mark för skogsbilväg (avräkningsers)	6.925	neds
<u>Västanvik 1:354</u> Torsby Transport AB Mark för skogsbilväg (avräkningsers)	421	
<u>Västanvik 1:359</u> John Erling Gustafsson Fallhöjd	2.982	
<u>Västanvik 1:371</u> Torsby kommun- Mark för skogsbilväg (avräkningsers)	2.762	
<u>Västanvik 1:530</u> Gerd Olsson Mark för skogsbilväg (avräkningsers)	2.281	
<u>Västanvik 1:538</u> Billerud AB Skogsmark och tillväxt- förlust m m Mark för skogsbilväg (avräkningsers)	69.070 10.869	neds neds

1	2	3
<u>Västana 1:2</u> Gräsmarks socken Stig Eric Wenker Fallhöjd	4.590	
<u>Västana 1:2</u> Fryksände socken Billerud AB Skogsmark och tillväxt- förlust m m	5.228	

Föreskrifter om ersättningarnas utbetalning

De i ersättningslängden angivna ersättningsbeloppen skall, i de fall sökandena inte verkställt betalning före utgången av december månad 1986, vid betalning uppräknas enligt konsumentprisindex i förhållande till skillnaden mellan indextalet för december månad 1986 och det vid betalningstillfället senast kända månadsindextalet därest sistnämnda indextal överstiger indextalet för december månad 1986.

Efter indexuppräkning skall ersättningsbeloppen avrundas uppåt till närmast högre kronor.

De ersättningsbelopp beträffande vilka i ersättningslängdens anmärkningskolumn angivits "neds" skall - jämte i förekommande fall indextillägg enligt vad nyss sagts - av sökanden jämlikt 9 kap 11 § vattenlagen (1918:523) betalas genom nedsättning hos länsstyrelsen i Värmlands län, såframt fastigheten svarar för beviljad eller sökt inteckning och samtliga fordringsägare vars rätt sålunda är ifråga ej medgivit att ersätt-

VA 31/75

ningen utbetalas till den ersättningsberättigade. Vid nedsättning har sökandena att iakttaga föreskrifterna i 9 kap 16 § vattenlagen (1918:523).

Ersättningsbelopp, som inte skall nedsättas, skall - jämte i förekommande fall indextillägg enligt vad förut sagts - utbetalas direkt till vederbörande rättsägare.

Ersättningarna skall vara erlagda innan åtgärd till förfång för sakägaren får vidtas med stöd av i denna dom meddelat tillstånd.

GRÄNSMÄRKEN

Det åligger sökandena att efter vederbörlig lantmäteriförrättning ombesörja utsättande av nya gränsmärken i stället för dem som kan komma att skadas genom företaget, allt i den mån så ej redan skett.

Vidare har sökandena att enligt åtagande genom lantmäteriets försorg låta kontrollera gränsmarkeringen på fastigheterna Granbäck 1:36 och Stensgårds Utskog 1:201.

I samtliga de fall, där på grund av företaget nya eller kompletterande gränsmarkeringar utsatts, skall sökandena enligt åtagande tillställa vederbörande fastighetsägare en kopia av den av lantmäteriet upprättade handlingen rörande den nya eller kompletterande gränsmarkeringen i hans fastighets gräns.

VA 31/75

FORNMINNEN

Sökandena erinras om sin skyldighet att beträffande eventuella fornminnen inom de av företaget berörda områdena iaktta fornminneslagens bestämmelser.

OFÖRUTSEDD SKADA

Parterna är ense om att tiden för anmälan av oförutsedd skada bör bestämmas till 12 år räknat från utgången av den i deldomen den 28 september 1982 bestämda byggnadstiden.

Vattendomstolen finner ej skäl till erinran mot vad parterna sålunda enats om och föreskriver därför följande.

Anspråk jämlikt 2 kap 24 § första stycket vattenlagen (1918:523) avseende skada eller intrång av företaget, som ej förutsetts av vattendomstolen, må framställas genom anmälan hos vattendomstolen senast den 12 oktober år 2004. Anmälan som nu nämnts skall vara skriftlig och ges in till vattendomstolen i tre exemplar.

SÄRSKILDA VILLKOR ENLIGT 4 KAP 18 § VATTENLAGEN (1918:523)

Innan i denna dom meddelat tillstånd till företaget tages i anspråk skall sökandena i enlighet med de särskilda villkor för företaget enligt 4 kap 18 § fjärde stycket vattenlagen (1918:523), som regeringen bestämt i sitt ovannämnda beslut den 25 juni 1981 och med viss ändring däri medgivit i beslut den 31 januari 1985 (akten sid 5079), dels betala till Sunne kommun 500 000 kr att användas för trivselfrämjande åtgärder i Gräsmarks socken, dels bekosta geologiska undersökningar i av företaget berörda områden intill en kostnad av 30 000 kr.

DOMSTOLSAVGIFT

Av sökandenas beräkning av domstolsavgift (akten sid 6300) framgår att den ökade lägvatteneffekten uppgår till 3 599 turbinhästkrafter. Domstolsavgift skall utgå med 5 kr per hästkraft lägvatteneffekt.

På grund härav förpliktas sökandena jämlikt 11 kap 95 § vattenlagen (1918:523) att såsom bidrag till kostnaden för vattendomstolarnas organisation och verksamhet erlægga ett belopp av sjuttontusen niohundra nittiofem (17 995) kr. Beloppet skall, så snart denna dom vunnit laga kraft i tillståndsdel, inbetalas till länsstyrelsen i Värmlands län.

PRÖVNING ENLIGT 9 KAP 10 § VATTENLAGEN (1918:523)

Anledning föreligger ej att bestämma ersättning enligt 9 kap 10 § vattenlagen (1918:523).

REGLERINGSAVGIFT

Enligt sökandenas för bestämmandet av regleringsavgift enligt 4 kap 14 § vattenlagen (1918:523) framlagda beräkning (akten sid 6299) uppgår ökningen av i medeltal uttagbar vattenkraft till 664 turbinhästkrafter (thk).

Kammarkollegiet har godtagit beräkningen och yrkat - med åberopande av att företaget medför en betydande försämring av landskapsbilden och fisket - att avgiften bestäms till 10 kr/thk.

Sökandena har hävdatt att avgiften med hänsyn till den stora minimitappning som skall ske och till att en halv miljon kronor lagts ner på landskapsvårdande åtgärder bör sättas till 6 kr/thk.

Vattendomstolen anför.

Vattendomstolen saknar anledning till anmärkning mot beräkningen av storleken av den ökade uttagbara vattenkraften och finner med hänsyn till företagets omfattning och verkningar att avgift enligt 4 kap 14 § vattenlagen (1918:523) bör utgå efter 7 kr/thk.

Avgiften bör således bestämmas till 4 648 kr. Av 16 § lagen (1983:292) om införande av nya vattenlagen framgår, att det nya avgiftssystemet med årlig omräkning i förhållande till ändringar av basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring utan särskilt beslut skall tillämpas på avgift enligt 4 kap 14 § vattenlagen (1918:523).

På grund av vad sålunda anförts bestämmer vattendomstolen avgiften enligt 4 kap 14 § vattenlagen (1918:523) till 4 648 kr och förpliktar Kymmen kraftverks ägare att till länsstyrelsen i Värmlands län årligen från och med kalenderåret närmast efter det år, då i denna dom meddelat tillstånd till vattenreglering först tages i anspråk, inbetala denna avgift, dock med iakttagande av att den av domstolen bestämda årliga avgiften - enligt 16 § lagen (1983:292) om införande av nya vattenlagen och utan särskilt beslut - skall räknas om i förhållande till ändringar i basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, för det första avgiftsåret med utgångspunkt från basbeloppet för år 1984 (20 300 kr) och därefter årligen i förhållande till den ändring av basbeloppet som kan ha skett mellan avgiftsåret och året dessförinnan. Avgiften skall erläggas före varje kalenderårs utgång.

VA 31/75

OMPRÖVNING

Omprövning enligt 15 kap 3 § vattenlagen (1983:291) av villkoren för tillståndet för att tillgodose allmänna intressen - vilket lagrum enligt 19 § övergångsbestämmelserna till den nya vattenlagen även gäller beträffande tillstånd meddelat enligt vattenlagen (1918:523) på sätt närmare anges i 20 § nämnda övergångsbestämmelser - får ske tidigast efter trettio år, räknat från den 12 oktober 1992 då arbetena för företaget enligt därom meddelad föreskrift senast skall vara fullbordade. Omprövning för att tillgodose sådana allmänna intressen som berörs av väsentliga ändringar i vattenförhållandena får dock ske före utgången av den nu bestämda tiden.

BYGGNADSTID

De i denna dom medgivna arbetena skall, vid påföljd som anges i 2 kap 22 § tredje stycket vattenlagen (1918:523), vara fullbordade inom den i vattendomstolens deldom den 29 september 1982 bestämda arbetstiden eller således senast den 12 oktober 1992.

BESIKTNING

Vattendomstolen föreskriver jämlikt 13 kap 1 § vattenlagen (1918:523) att besiktning på sökandenas bekostnad skall ske av regleringsdammen vid Rottnan och regleringsdammen vid Stora Gransjön. Det åligger sökandena att så snart nämnda dammar fullbordats göra anmälan därom till vattendomstolen.

Vattendomstolen föreskriver vidare jämlikt nyssnämnda lagrum att besiktning skall ske av de i denna dom föreskrivna fasta vattenståndsskalorna och peglarna. Till

VA 31/75

besiktningsman förordnas Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut (SMHI).

UPPSKJUTNA FRÅGOR

Som närmare framgår ovan under rubrikerna "Vattenushållningsbestämmelser", "Averkning och röjning vid Lekvattensjön", "Inverkan på fiske", "Grustäcker", "Skador under byggnadstiden", "Flottning", "Virkesutdrivning", "Ersättning för ianspråktagen mark för skogsbilvägar", "Erosion" och "Tekniska föremål" har vattendomstolen uppskjutit vissa frågor till fortsatt prövning.

Parterna kommer i den för kallelser till dem stadgade ordningen erhålla underrättelser om vad som beslutas rörande dessa frågor fortsatta behandling.

VERKSTÄLLIGHET

Sökandena har yrkat verkställighetstillstånd enligt 11 kap 67 § första stycket vattenlagen (1918:523). Någon erinran häremot från motparterna har ej framställts

Vattendomstolen, som finner skäl föreligga bifalla sökandenas förevarande yrkande, förordnar jämlikt 11 kap 67 § första stycket vattenlagen (1918:523) att i denna dom meddelade tillstånd får tagas i anspråk utan hinder av att beslutet därom inte vunnit laga kraft, dock endast om sökandena dessförinnan hos länsstyrelsen i Värmlands län ställt den säkerhet som anges i nämnda lagrum.

SÄKERHET ENLIGT 11 KAP 66 § VATTENLAGEN (1918:523)
Jämlikt bestämmelse i 11 kap 66 § 2 mom fjärde stycket vattenlagen (1918:523) har sökandena att, innan i denna dom meddelat tillstånd får tagas i anspråk, hos länsstyrelsen i Värmlands län ställa säkerhet för de med dessa tillstånd förenade ersättningar som sökandena kan förpliktas utge i uppskjutna delar av målet.

RÄTTEGÅNGSKOSTNADER

1. Ombuds- och biträdeskostnader

Ersättning för ombuds- och biträdeskostnader har yrkats

dels av advokaten Lars Palenius' huvudmän för Palenius' biträde enligt kostnadsräkning den 12 juni 1986 (akten sid 6583 f) med - efter påpekande att den i räkningen angivna posten för resekostnader vid summering felaktigt angivits till 547 kr 30 öre i stället för rätteligen 1 077 kr 30 öre (akten sid 6601) - sammanlagt 47 153 kr 40 öre, varav 43 000 kr i arvode,

dels av Palenius' huvudmän för ingenjören John Adolfs- sons biträde enligt kostnadsräkning den 12 juni 1986 (akten sid 6587 f) med sammanlagt 72 266 kr 90 öre, varav 62 000 kr i arvode,

dels av advokaten Olle Vangstads huvudmän för Vangstads biträde enligt kostnadsräkning den 2 juli 1986 (akten sid 6595 - 6597) med sammanlagt 62 072 kr, varav 57 500 kr i arvode,

dels av civilingenjören Hampus Tibergs huvudmän och Vangstads huvudmän för biträde av Tiberg enligt kostnadsräkning ingiven den 12 juni 1986 (akten sid 6585 f) med sammanlagt 113 866 kr, varav 105 619 kr i arvode,

dels ock av förbundsjuristen Lars Åke Lindbergs huvudmän för biträde av Lindberg och ingenjören Willy Norman enligt kostnadsräkning den 25 juni 1986 (akten sid

VA 31/75

6593 f) med sammanlagt 74 359 kr, varav 67 200 kr i arvode åt Lindberg och 2 600 kr i arvode åt Norrman.

Kostnadsräkningarna avser tiden den 18 oktober 1985 - den 12 juni 1986.

Sökandena har yttrat sig över de framställda kostnadsyrkandena i skrift (akten sid 6600 ff) och därvid medgivit kostnadsyrkandena utom såvitt avser Tibergs arvodesyrkande. I sistnämnda avseende har sökandena anfört bl a följande: Tibergs arvodesyrkande om 105 619 kr innebär, om ersättning för full arbetsdag beräknas till 3 200 kr, att Tiberg nedlagt 6 1/2 vecka på målet, allt i huvudsak efter den 20 mars innevarande år. Detta kan inte vara rimligt. - Tiberg har icke haft anledning att nedlägga mer arbete i målet än vad övriga ombud och tekniska biträden nedlagt utom i ett avseende, nämligen beträffande värdering av vattenkraft. - I frågan om värdet av vattenkraften har Tiberg gjort en gemensam utredning som icke motsvaras av arbete som nedlagts av övriga ombud. Genom LRF:s försorg har en motsvarande utredning verkställts och i ersättning härför yrkats 2 600 kr. Tibergs utredning är något mer omfattande men avser värderingsnormer som enligt sökandenas mening rätteligen efter ändringen i vattenlagen ej längre är tillämpliga. I utredningen har nedlagts ett mer omfattande arbete än som varit rimligt. - Av Tiberg framställt arvodesyrkande är uppenbart för högt och yrkat belopp bör nedsättas till vad övriga ombud och tekniska biträden yrkat med en viss förhöjning med hänsyn till den utredning om vattenkraftens värde som verkställts av Tiberg. - Yrkat arvode bör därför nedsättas till skäligt belopp, vilket icke bör överstiga 75 000 kr.

Tibergs huvudmän har i skrift (akten sid 6664 - 6667) yttrat sig över vad sökandena anfört och därvid vidhållit yrkandet om ersättning för Tibergs biträde. De har sammanfattningsvis framhållit, att Tiberg företräder 154 fastigheter och att Tiberg endast nedlagt arbete som varit erforderligt för att i görligaste mån ta till vara sakägarnas intressen.

Vattendomstolen anför.

Beträffande Tibergs kostnadsräkning finner vattendomstolen att det inte kan anses ha varit erforderligt för tillvaratagande av ifrågavarande huvudmäns rätt att på målet nedlägga ett så omfattande arbete som motiverar det för Tibergs arbete fordrade arvodet. Vattendomstolen finner därför, även med beaktande av att Tiberg i jämförelse med övriga ombud och tekniska biträden i målet onekligen haft visst merarbete beträffande frågan om ersättning för vattenkraft, att ersättningen för Tibergs arbete bör nedsättas och bestämmas till skäligt ansedda 90 000 kr.

De för biträde av Palenius, Adolfsson, Vangstad och Lindberg yrkade ersättningsbeloppen har medgivits av sökandena liksom även det för Tibergs utlägg fordrade beloppet.

På grund av vad sålunda anförts åläggs sökandena att i ersättning för rättegångskostnader utge

1. till advokaten Lars Palenius' huvudmän för Palenius' biträde fyrtiosjutusenettihundrafemtio (47 153) kr 40 öre, varav 43 000 kr utgör arvode,

2. till Palenius' huvudmän för ingenjören John Adolfs-
sons biträde sjuttiotvå tusentvåhundrasextiosex
(72 266) kr 90 öre, varav 62 000 kr utgör arvode,
3. till advokaten Olle Vangstads huvudmän för Vang-
stads biträde sextiotvå tusensjuttiotvå (62 072) kr,
varav 57 500 kr utgör arvode,
4. till civilingenjören Hampus Tibergs och Vangstads
huvudmän för Tibergs biträde nittioåttatusentvå-
hundrafyrtiosju (98 247) kr, varav 90 000 kr utgör
arvode,
5. till förbundsjuristen Lars Åke Lindbergs huvudmän
för biträde av Lindberg och ingenjören Willy Norr-
man sjuttiofyrtatusentrehundrafemtio (74 359) kr,
varav 67 200 kr utgör arvode åt Lindberg och 2 600
kr arvode åt Norrman.

På beloppen skall utgå ränta efter sex procent från
dagen för denna dom till dess betalning sker.

2. Sakägares personliga kostnader

2.1 Rickard Persson, Gräsmarken 1:48 och Lennart Nils- son, Gräsmarken 1:84

Rickard Persson, Gräsmarken 1:48, har yrkat ersätt-
ning för sina kostnader för sammanträde med sitt ombud,
förbundsjuristen Lars Åke Lindberg, angående fallhöjds-
ersättning med sammanlagt 782 kr (akten sid 6551).

Lennart Nilsson, Gräsmarken 1:84, har yrkat ersättning
för sina kostnader för sitt biträde åt Lindberg i sam-
band med huvudförhandlingen i målet i juni 1986 med
sammanlagt 754 kr (akten sid 6551).

Sökandena har medgivit yrkandena och åläggs därför
att till Rickard Persson utge ersättning för dennes

VA 31/75

förevarande kostnader med ett sammanlagt belopp av sjuhundraåttiotvå (782) kr
och att till Lennart Nilsson utge ersättning för dennes förevarande kostnader med ett sammanlagt belopp av sjuhundrafemtiofyra (754) kr.

På beloppen skall utgå ränta efter sex procent från dagen för denna dom till dess betalning sker.

2.2 Karl-Erik Keck och Inga-Britt Keck-Karlsson,
Mårbacken 2:3

Karl-Erik Keck och Inga-Britt Keck-Karlsson, Mårbacken 2:3, har yrkat ersättning för sina kostnader å målet för tiden t o m vattendomstolens huvudförhandling i juni 1986 med 500 kr vardera (akten sid 6581).

Sökandena har medgivit yrkandena och åläggs därför att i ersättning för sagda kostnader till envar av Karl-Erik Keck och Inga-Britt Keck-Karlsson utge femhundra (500) kr.

På beloppen skall utgå ränta efter sex procent från dagen för denna dom till dess betalning sker.

2.3 Övriga kostnadsyrkanden

Ersättning har yrkats av sakägare för inställelse till vattendomstolens huvudförhandling i målet den 10 och 11 juni 1986 (akten sid 6549). Yrkandena avser en dagsersättning med 150 kr och i ett fall även resekostnader.

Sökandena har medgivit de framställda ersättningsyrkandena och åläggs därför att i ersättning för sagda inställelsekostnader utge